

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende slutbetänkande, Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Er beteckning: Fö2024/01550

Sammanfattning

Länsstyrelsen yttrar sig över avsnitten; 5.3.4, 5.3.5, 6.2.1, 8.2, 9.3.1, 9.3.3, 10.3.7 och 13.4. I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter på utredningens förslag.

5 Tillämpningsområdet

5.3.4 Undantag för brottsbekämpning och Sveriges säkerhet

Precis som i länsstyrelsens remissvar avseende nya regler om cybersäkerhet anser vi att cybersäkerhetslagen borde gälla för hela den offentliga sektorn utan undantag. Länsstyrelsen har samma inställning vad gäller lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. Om samtliga offentliga aktörer skulle omfattas av nu aktuellt lagförslag anser länsstyrelsen att detta skulle underlätta tillämpningen och öka acceptansen för regelverket.

5.3.5 Uppgiftsskyldigheter omfattar inte uppgifter som omfattas av säkerhetsskyddslagen

Föreslagna undantag om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter samt tillsynsmyndigheters begränsade undersökningsbefogenheter kan ses som tillräckligt kompenserande kontroller för att motverka att säkerhetskänslig verksamhet äventyras.

6 Identifiering av kritiska verksamhetsutövare

6.2.1 Begreppen samhällsviktig tjänst kontra samhällsviktig verksamhet

Länsstyrelsen delar utredningens beskrivning av utmaningarna med likheterna och olikheterna mellan begreppen samhällsviktig tjänst kontra samhällsviktig verksamhet och de otydligheter som detta skapar.

Länsstyrelsen instämmer med utredningens bedömning att det är värdefullt att i framtiden se över direktivens (NIS2 och CER) koppling till det svenska beredskapssystemet och möjligheten till att ensa såväl begrepp som sektorer som träffas av olika regelverk.

8 Riskbedömning, åtgärder för motståndskraft och incidentrapportering

8.2 Åtgärder för motståndskraft

Länsstyrelsen ser det som olyckligt att begreppen *tekniska, säkerhetsmässiga och organisatoriska åtgärder för att säkerställa sin motståndskraft* används. Länsstyrelsen anser att detta skapar en begreppsförvirring jämfört med andra områden där tekniska och organisatoriska åtgärder endast utgör delmängder av säkerhetsåtgärder. I stället borde begreppen *organisatoriska, personrelaterade, tekniska och fysiska* från standardfamiljen ISO 27000:s definitioner användas eftersom dessa begrepp är etablerade inom både privat och offentlig sektor.

Utredningen menar att det inte är möjligt att i lag föreskriva att standarder ska beaktas, men att använda ensade begrepp överensstämmer med artikel 16 i CER-direktivet.

9 Bakgrundskontroll

9.3.1 Utgångspunkter för utredningens förslag

Länsstyrelsen hade gärna sett en bedömning i utredningen beträffande personer som är inplacerade i säkerhetsklass i förhållande till föreslagen bakgrundskontroll. Om och hur verksamheten ska beakta och hantera detta ur bland annat ett integritetsperspektiv utifrån överlappande kontroller berörs inte av utredningens förslag.

9.3.3 Befattningsanalys utgör grunden för vilka som ska bakgrundskontrolleras

Bakgrundskontroll ska endast göras för befattningar som kan orsaka mer än ringa skada på den samhällsviktiga tjänsten. Länsstyrelsen förordar att begreppet förtydligas och exemplifieras ytterligare i framtida föreskrifter för likartad tillämpning.

10 Tillsyn

10.3.7 Offentlig förvaltning

Som framgår av utredningen avstyrkte länsstyrelserna i remissvar avseende NIS2 att utpekade länsstyrelser ska utöva tillsyn över resterande länsstyrelser. Detta med motiveringen att länsstyrelserna har gemensam IT-drift och gemensamma strukturer för informationssäkerhet, utveckling och verksamhetsprocesser. Förslaget skulle därför innebära att länsstyrelserna utövade tillsyn över sig själva.

Länsstyrelserna har dessutom en gemensam förvaltningsorganisation av verksamhetsområden som inkluderar gemensamma arbetsutskott, nätverk, processer, rutiner, projekt, resurser och system. Gemensamt arbete bedrivs dessutom inom respektive civilförvarsområde.

De gemensamma strukturerna har en så pass stor påverkan på området att en korsvis tillsyn inom länsstyrelserna skulle orsaka intressekonflikter och riskera att myndigheternas oberoende ifrågasätts.

13 Sekretess

13.4 Behov av ytterligare bestämmelser om sekretess

Länsstyrelsen anser att det finns ett behov av en ny sekretessbestämmelse gällande befattningsanalysen för att inte röja vilka personer som analysen omfattar. Även om befattningsanalysen inte behöver innehålla mer än befattningar är det genom aggregerad information och pussläggning möjligt att ta reda på vilka personer som innehar de befattningar som framgår av analysen. Befattningsanalysen ska dessutom utgå från verksamhetsutövarens riskbedömning och för en sådan bedömning skulle sekretess, med stöd av 18 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gälla. Av betydelse är också att förteckningarna över verksamhetsutövare skulle vara sekretessbelagda enligt 18 kap. 8 § OSL. Utan en ny sekretessbestämmelse om befattningsanalysen anser länsstyrelsen därför att behovet av sekretess inte är tillgodosett.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Allan Widman med biträdande beredskapsdirektör Stina Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Emma Karlsson och informationssäkerhetssamordnare Johan Willander medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.